

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Meddelelser

om

Varde kommunale Skolevæsen

(Juni 1910).

Ved Skoleinspektør J. Olsen

Varde

Ribe Amtsbogtrykkeri

1910

Stens
Pædagogiske Samlesamling
København V.

Meddelelser

om

Varde kommunale Skolevæsen

(Juni 1910)

Ved Skoleinspektør J. Olsen

Varde
Ribe Amtsbogtrykkeri
1910

Statistiske Oplysninger

om Børnetallet, Børnenes Fordeling Skoleforsømmelser m. v.

	Elev- antallet d. 1/1 1909	Tilgangen i Aarets Løb	Afgang i Aarets Løb	Elev- antallet d. 1/1 1910	Heraf	
					Drenge	Piger
A. Kommunens Skoler						
Varde Borgerskole . . .	517	190	175	532	301	231
Mellem- og Realsk. . . .	90	29	20	99	61	38
Tinghøj Skole	28	4	9	23	11	12
I alt	635	223	204	654	373	281
B. Private Skoler						
Frøkn. Andersens og Hansens Skole	51			51	17	34
Hr. J. A. Andersens Sk.	29			38	22	16
Seminiariets Børnesk.	33			27	8	19
I alt	113			116	47	69
Det samlede Antal af Børn, der søgte Skole i Komm., var altsaa	748			770	420	350

Af de i private Skoler underviste Børn var 28 under og 3 over skolepligtig Alder.

Af de i Kommunens Skoler den 1. Jan. 1910 underviste Børn var for Borgerskolens Vedkommende 9 under og 1 over skolepligtig Alder, for Mellemkolens Vedkommende var 41 over skolepligtig Alder. 4 Elever var hjemmehørende i andre Kommuner. 8 Elever blev udskrevet af Skolen i Henhold til Lov af 29. Marts 1904, § 1, 5. Stk. 43 Elever har i Sommerhalvaaret været paa Landet som Hyrder.

Børnene har været fordelt i Borgerskolen i 19 Klasser (Hyrdeklassen nedlagdes foreløbig fra 1. Novbr. 09 til 1. Maj 10.)

i Mellem- og Realskolen i 5 —
i Tinghøj Skole i 2 —

I alt i 26 Klasser

Børnenes Fordeling

i disse Klasser var den 1. Januar 1910 følgende:

Klasse	Dreng	Piger	I alt
A. Børgerskolen			
6. Drengeklasse	21		21
6. Pigeeklasse		18	18
5. Klasse A	18	9	27
5. — B	20	5	25
5. — C	21	6	27
4. — A	13	21	34
4. — B	19	15	34
3. — A	20	18	38
3. — B	13	19	32
3. — C	25		25
2. — A	12	24	36
2. — B	27	14	41
1. — A	14	17	31
1. — B	23	8	31
1. — C	16	14	30
2. Forskole	11	12	23
1. Forskole A	8	15	23
1. — B	13	4	17
Halvdagsklassen	7	12	19
	301	231	532
B. Mellem- og Realskolen			
Realklassen	8	4	12
4. Mellem-skoleklasse	11	6	17
3. —	13	5	18
2. —	15	11	26
1. —	14	12	26
	61	38	99
C. Tinghøj Skole			
2. Klasse	9	8	17
1. —	2	4	6
	11	12	23

Til Mellem- og Realskolens Optagelsesprøve

anmeldtes før Skoleaarets Begyndelse (17. August 1909) 35 Elever, heraf

fra Borgerskolen . . . . . 18 Elev., hvoraf 13 optoges i 1. M.
 - Frk. Andersen & Hansen 16 — " 12 " i 1. M.
 - Jandrup Skole . . . . . 1 — " 1 " i 2. M.
 - " " " " " 1 " i 1. M.

Senere i Skoleaaret prøvedes 1 Elev, der vel bestod til Optagelse i 2. M., men som ikke blev indmeldt i Skolen.

Skoledagenes Antal har været for

Borgerskolen 241 Dage. Der skal efter Undervisningsplanen holdes Skole i 246 Dage. Grunden til de manglende Skoledage er Skolens Desinfektion efter et Difteritistilfælde.

Mellem- og Realskolen 243 Dage. Der skal efter Planen holdes Skole i 250 Dage.

Tinghøj Skole 253 Dage. Der skal efter Planen holdes Skole i 250 Dage.

De skoleforsømte Dages Antal har udgjort:

	Paa Grund af Sygdom		Af anden lovlig Grund		Uden lovlig Grund		Tilsammen	
	I alt	I Gennemsnit pr. Barn	I alt	I Gennemsnit pr. Barn	I alt	I Gennemsnit pr. Barn	I alt	I Gennemsnit pr. Barn
Borgerskolen	6044	11,3	963	1,8	656	1,2	7663	14,4
Mellem- og Realskolen	800	8,5	131	1,5	4	0,0	935	1,0
Tinghøj Skole	99	4,3	152	6,6	3	0,1	254	11
	6943	10,7	1246	1,9	663	1,0	8852	13,6

Af de for forannævnte Forsømmelser ikendte Bøder er før Regnskabsaaret 1909—10

udredet	Kr. 166,65
ikke dikterede	— 35,72
afsonede	— 0,00
uerholdelige	— 3,98
	<hr/>
I alt...	Kr. 206,35

Det bemærkes, at der ikke i Mellem- og Realskolen ikendes Bøder for Forsømmelser uden lovlig Grund.

Undervisningen i Kommunens Skoler

er gratis. Dog gælder følgende særlige Bestemmelser for Mellem- og Realskolen. Alle i Kommunen hjemmehørende Børn nyder fri Undervisning i 1ste, 2den og 3die Mellemskoleklasse. I 4de Mellemskoleklasse og Realklassen er Skolepengene henholdsvis 10 og 12 Kr. maanedlig. Børn fra andre Kommuner kan optages i Skolen. For hvert saadant Barn er Skolepengene i de 5 Klasser henholdsvis 7, 8, 9, 10 og 12 Kr. maanedlig.

Fripladser kan af Byraadet tilstaas saavel indenbys som udenbys hjemmehørende Børn, sidstnævnte dog kun for saa vidt der af Autoriteter eller Institutioner udenfor Kommunen ydes Bidrag til Skolen i dette Øjemed.

I det forløbne Skoleaar er uddelt følgende

Fripladser:

Af *Byen* fik

7 Elever hel Fripl. til et samlet Beløb af Kr. 888,00	
15 — delvis „ „ „ — 794,00	
	<hr/>
	Kr. 1682,00

Af *Sparekassen* fik

6 Elever delvis Friplads til et samlet Beløb af... — 300,00

Af *Amtet* fik

6 Elever Understøttelser til et Beløb af..... — 300,00
--

De samlede Skoleunderstøttelser udgør herefter i alt Kr. 2282,00, fordelt mellem 19 Elever, hvoraf 15 har hel Friplads, 2 har halv Friplads, 1 har $\frac{3}{4}$ Friplads og 1 har $\frac{2}{3}$ Friplads.

Lærerpersonalet

ved Kommunens Skolevæsen bestod den 1. Juni 1910 af Skoleinspektøren, 12 fast ansatte Lærere (hvoraf 2 Viceinspektører), 6 fast ansatte Lærereinder, 1 konstitueret Lærer, 1 konstitueret Lærerinde, 1 Timelærer og 2 Timelærerinder.

	Født den	Anciennitet fra	Ansæt ved Varde Kommunes Skolevæsen
1. Skoleinspektøren, Overlærer Olsen, R. af Dbg.	6/3 1840	1/4 1867	13/10 1886
Fast ansatte Lærere:			
2 Lærer Marke	26/3 1854	1/6 1880	1/1 1880
3. — Bossen	14/4 1858	1/2 1882	24/12 1888
4. — cand. phil. Egede Christensen	26/6 1859	1/9 1888	1/9 1904
5. — Søbye	19/12 1869	1/5 1889	1/10 1891
6. — Stensig	15/10 1861	1/8 1892	1/5 1887
7. — Jørgensen	2/7 1864	1/3 1892	1/4 1906
8. — Jepsen, Viceinspektør ved Borgerskolen	30/4 1873	1/11 1895	6/6 1893
9. — cand. mag. Lassen, Vice- inspektør v. Mell.- o. Realsk.	19/11 1868	1/1 1899	1/9 1904
10. — Rasmussen	21/4 1871	1/11 1900	1/6 1906
11. — Nielsen	1/1 1883	1/9 1906	1/11 1908
12. — Hoffmann	28/7 1882	1/6 1907	{ 1/8 1907- 1/6 1908
13. — Johnsen	14/7 1881	1/1 1908	{ 1/1 1907
Fast ansatte Lærerinder:			
14. Fru Kjelst	10/4 1851	1/1 1872	1/1 1872
15. Frk. Maren Nielsen	21/11 1853	1/8 1890	1/8 1890
16. — Marie Nielsen	28/10 1857	1/1 1893	1/5 1899
17. Fru Kiertzner	10/9 1862	1/5 1897	1/1 1897
18. Frk. Amorsen	27/2 1879	1/12 1902	1/3 1908
19. Frk. Thau	18/1 1884	1/9 1905	1/9 1908
Konstituerede Lærere og Lærerinder:			
20. Lærer, cand. mag. Hansen	5/1 1869		1/5 1909
21. Frøken Carla Thomsen	3/3 1880		1/6 1909
Timelærere og Timelærer- inder:			
22. Fru Bossen			
23. — Olsen			
24. Hr. cand. theol Brandt			

Frk. Thomsen tiltraadte sit Embede i Varde 17. Aug. 1909.

Feriekursus har været tildelt følgende Lærere og Lærerinder: Hr. Søbye i Engelsk, Hr. Stensig i Historie, Hr. Nielsen i Tegning, Frk. Thau i ordnede Lege og Hr. Lassen i Pædagogik.

Samlingerne.

Af Staten har Mellem- og Realskolen faaet tildelt 120 Kr. til Udvidelse af Skolens Samlinger. Beløbet er anvendt til Forøgelse af naturhistorisk og fysisk Samling.

Af Gaver har Samlingen modtaget en Lom fra Hr. Amtstuefuldmægtig Karmark. Forskellige Smaating er skænket af Eleverne Karl Fonager, Kaj Jensen, Gerda Oldager, Hans Pedersen, Chr. Pontoppidan, Emilie Rømhild og Chr. Stefansen.

Lærerbogsamlingerne bestaar af i alt 174 Bind, fordelt mellem

Borgerskolens Lærerbogsamling	77	Bind
Mellem- og Realsk.s	—	89 —
Tinghøj Skoles	—	8 —

Lærerbogsamlingernes Indtægter 1909—10 har været:

Tilskud fra Staten.....	Kr.	90,00
Andel i Skolemulkter...	—	95,10

I alt... Kr. 185,15, som er for-

delt med	Kr. 72,50 til Borgerskolen
	— 72,50 - Mellem- og Realskolen
	— 40,15 - Tinghøj Skole.

Børnebogsamlingerne bestaar af i alt 512 Bind, fordelt mellem

Borgerskolens Børnebogsamling	477	Bind
Tinghøj Skoles	—	35 —

Børnebogsamlingernes Indtægter for 1909—10 har været:

Tilskud fra Staten.....	Kr.	40,00
Andel i Skolemulkter...	—	71,50

I alt Kr.... 111,50, som er for-

delt med	Kr. 91,50 til Borgerskolen
	— 20,00 - Tinghøj Skole.

I Aarets Løb har der i Borgerskolens Børnebogsamling været foretaget ca. 3000 Udlaan til 214 Læsere. Bogbytning sker 6 Gange ugentlig.

Fag- og Timefordelingen.

Timefordelingen i Borgerskolen var 1. Maj 1910 som følger:

1) Grundskolen		Religion	Dansk	Anskuelse	Skrivning	Regning	Geometri	Tegning	Historie	Geografi	Naturhistorie	Naturalære	Tysk	Sang	Gymnastik	Haandgøring	Time-tal
Forberedelseskgl. A. og B.	Dr.	2	9	2	3	4	"	"	"	"	"	"	"	1	2	"	23
	P.	2	9	2	3	4	"	"	"	"	"	"	"	1	"	3	24
1. Kl. A, B og C	Dr.	3	10	"	3	6	"	"	"	"	"	"	"	2	3	"	27
	P.	3	8	"	3	6	"	"	"	"	"	"	"	2	2	4	28
2. Kl. A, B og C	Dr.	3	9	"	4	6	"	"	1	1	"	"	"	2	3	"	29
	P.	3	8	"	3	6	"	"	1	1	"	"	"	2	2	4	30
3. Kl. A og B.	Dr.	3	9	"	3	6	"	"	2	2	1	1	"	2	3	"	32
	P.	3	7	"	3	6	"	"	2	2	1	"	"	2	2	4	32
3. Kl. C.	Dr.	3	9	"	3	6	"	"	2	2	1	1	"	1	3	"	31
4. Kl. A og B.	Dr.	3	8	"	2	6	"	2	2	2	1	"	"	2	3	"	33
	P.	3	7	"	2	6	"	2	2	2	1	"	"	2	2	4	33
4. Kl. C.	Dr.	3	8	"	2	6	"	2	2	2	1	"	"	1	3	"	32
2) Den almindelige Afdeling																	
5. Kl. A og B.	Dr.	2	6	"	1	5	2	2	3	2	2	2	3	1	3	"	34
	P.	2	6	"	1	5	"	2	3	2	2	2	3	2	2	4	36
6. Kl. A og B.	Dr.	2	6	"	1	5	2	2	3	2	2	2	3	1	3	"	34
	P.	2	6	"	1	5	"	2	3	2	2	2	3	2	2	4	36
Eftermiddagskl.	Dr.	3	6	"	2	5	"	"	2	2	"	"	"	1	3	"	24
	P.	3	6	"	2	5	"	"	2	2	"	"	"	1	"	3	24
Hyrdeklassen ..	Dr.	2	3	"	1	3	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	11
	P.	2	3	"	1	3	"	"	"	"	"	"	"	"	2	"	11

Undervisningstimernes Fordeling mellem Lærerpersonalet har været som nedenfor angivet:

Fra 1. Maj til 31. Oktober 1909:

Faste Lærere.	294	Timer (mod 294 T. fra $\frac{1}{5}$ — $\frac{31}{10}$ 1908)	3
Faste Lærerinder. .	213	— (" 213 - —	—
Mod Timebetaling. .	30	— (" 42 - —	—

I alt. . . 537 Timer (mod 549 T. fra $\frac{1}{5}$ — $\frac{31}{10}$ 1908)

Fra 1. November 1909 til 30. April 1910:

Faste Lærere	280	Timer (mod 294 T. fra $\frac{1}{11}$ 08— $\frac{30}{4}$ 09)
Faste Lærerinder	227	— („ 213 - — —)
Mod Timebetaling	43	— („ 73 - — —)

I alt . . . 550 Timer (mod 580 T. fra $\frac{1}{11}$ 08— $\frac{30}{4}$ 09)

For Mellem- og Realskolens Vedkommende har Fag- og Timefordelingen i Klasserne været følgende:

Fag	1ste Mellem.	2den Mellem.	3die Mellem.	4de Mellem.	Realkl.	I alt
Religion	2	2	2	1		7
Dansk med Svensk	5	4	4	5	5	23
Engelsk	6	3	3	3	4	19
Tysk		5	4	4	4	17
Fransk					4	4
Historie	3	2	3	2	2	12
Geografi	2	2	2	2	2	10
Naturhistorie	2	2	2	2	2	10
Fysik	2	2	2	2	2	10
Regning og Matem.	4	5	6	7	4+2	28
Skrivning	2	1	1	1		5
Tegning	2	2	1	1		6
Kvindl. Haandarb.	2	2	2	2		8
	Dr. 30 Pig. 32	Dr. 30 Pig. 32	Dr. 30 Pig. 32	Dr. 30 Pig. 32	Dr. 31 Pig. 29	159
Gymnastik	4	4	4	4	4	20
Sang	2	2	1			5
Timer i alt	Dr. 36 Pig. 38	Dr. 36 Pig. 38	Dr. 35 Pig. 37	Dr. 34 Pig. 36	Dr. 35 Pig. 33	184

Fagenes Fordeling mellem de enkelte Lærere har været som nedenstaaende Skema viser:

	Fag	1ste Mellem.	2den Mellem.	3die Mellem.	4de Mellem.	Realkl.	Sum	i alt
Overl. Olsen.	Engelsk Svensk			1/2	1	4	4 1 1/2	5 1/2
Hr. Christensen	Dansk Religion	5 2					5 2	27
	Naturhistorie	2	2	2	2	2	10	
	Geografi	2	2	2	2	2	10	
Hr. Jørgensen	Tegning	2					2	10
	Gymnastik	4*	4*	4**	4**	4**	8	
Hr. Lassen . .	Regn., Matem.	4	5	6	7	6	28	36
	Fysik.		2	2	2	2	8	
Hr. Stensig . .	Historie	3	2	3	2	2	12	12
Hr. Hoffmann	Fysik	2					2	6
	Sang	1	1	1			3	
	Sammensang	1*	1*				1	
Hr. Johnsen . .	Dansk Skrivning		4 1	3 1/2 1	4 1	5	16 1/2 3	19 1/2
	Engelsk Tysk Fransk	6	3	3 4	3 4	4 4	15 12 4	31
Frk. Thomsen	Tysk Skrivning	2	5				5 2	19
	Tegning		2	1	1		4	
	Haandarbejde	2*	2*	2**	2**		4	
	Gymnastik	4*	4*	4*	4*	4*	4	
Past. Pedersen	Religion		2	2	1		5	5

Timer i alt 171

* og **, Klasser samlede til Undervisning.

Undervisningen.

For Borgerskolens Vedkommende er Undervisningen meddelt hovedsagelig i Overensstemmelse med den under 13de Januar 1909 approberede Undervisningsplan.

I Mellem- og Realskolen er der undervist, som efterfølgende Oversigt viser.

Iste Mellem-skoleklasse.

Dansk:

Danskbogen III. Lidt Sproglære uden Bog. En Stil om Ugen, skrevet paa Skolen, gennemgaaet paa Skolen og stundom omskrevet hjemme. Talrige Øvelser paa Skoletavlen.

Religion:

Den ny Pagt efter B. Hahns Uddrag. De 10 Bud og Fadervor efter Balslevs Læreb. Nogle Salmer.

Engelsk:

Andersen og Panduro: Engelsk Begynderbog for Mellem-skolen, hele Bogen.

Historie:

Gjerløffs historiske Lærebog, I Del. Side 1—61 og Side 90—107 (Rosendals historiske Atlas).

Geografi:

C. C. Christensens Lærebog I, Side 1—53.

Zoologi:

Balslev og Andersen: Lærebog for Mellem-skolerne, Side 1—55 og 105—123.

Botanik:

Balslev og Simonsen: Lærebog for Mellem-sk., I.

Regning:

H. Wilsters Regnebog for Mellemsk., I Hefte, Alm. Brøk og Decimalbrøk.

Naturlære:

Th. Sundorph: Forfra til Opløsning og Smeltning Side 40.

2den Mellemskoleklasse.*Dansk:*

Olaf Langes Læsebog. Grammatik uden Bog. Øvelse i Analyse og Skriftlæsning. 1 Time om Ugen er benyttet til Diktat eller Genfortælling. Hver anden Uge en Hjemmestil.

Religion:

Den gamle Pagts Historie eller Bertha Hahns Bibelhistorie for Mellemskolen. Den 1ste Trosartikel og de 10 Bud efter Balslevs Lærebog. Nogle Salmer.

Engelsk:

Andersen og Panduro: Engelsk i Mellemskolen Side 1—42.

Tysk:

H. Reincke: Tysk Begynderbog for Mellemskolen. De første 100 Sider.

Historie:

N. S. Gjerløffs historiske Lærebog I Del. Side 73—89 og 107—164. (Rosendals hist. Atlas.)

Geografi:

C. C. Christensens Læreb. for Mellemsk. I, Side 54 og ud.

Zoologi:

Balslev og Andersen: Zool. for Mellemsk. Side 56—104 og 124—143.

Botanik:

Balslev og Simonsen: Botanik for Mellemsk. II.

Regning:

H. Wilsters Regnebog for Mell. I og II Hefte. Meter-system, Forhold, Delingsregning og Procentregning. Gennemsnitlig 2 Hjemmeopgaver ugentlig.

Geometri:

Foldbergs Geometri for Mell. Indledning indtil særegne Linier i Trekanter Side 26. Øvelser paa Skolen i de simpleste geometriske Konstruktioner med særligt Henblik paa at udvikle Tegnefærdighed.

Naturlære:

A. Weiss: Naturlære for Mell. Vædsker og Mekanik, til Lyset Side 120.

3die Mellemskoleklasse.*Dansk med Svensk:*

Olaf Langes Læsebog er benyttet. Enkelte Ting af nyere Forfattere er læst. Desuden: Hertz: „Sparekassen“, J. L. Hejberg: „Aprilsnarrene“.

Øvelse i Analyse, Grammatik uden Bog samt Skriftlæsning. En Diktat eller Genfortælling om Ugen. 2 Hjemmestile om Maanednen.

I Svensk er læst B. Hoff's Læsebog, Side 1—25.

Religion:

Apostlenes Gærninger med Forklaring af Holten-Lützhøfts. 2den og 3die Trosartikel. Fadervor og Sakramenterne, forklaret ud fra udvalgte Skriftstykker.

Engelsk:

Andersen og Panduro: Engelsk i Mell., Side 37—87.

Tysk:

Kaper og Rohde: Tyske Taleøvelser. Hele Bogen. H. Reincke: Begynderbog for Mellemsk. Side 82—110.

Historie:

N. S. Gjerløff's Lærebog, II Del: Indtil Revolutionen. Rep. I Del Side 158—182.

Geografi:

C. C. Christensens Lærebog for Mellemsk., II, Side 1—67.

Zoologi:

Balslev og Andersen: Z. for Mellemsk., II, Side 1—45 og 70—83.

Botanik:

Balslev og Simonsen: Lærebog for Mellemsk., III.

Regning:

H. Wilsters Regnebog, III og IV Hefte: Procentregning, Veksler, Aktier, Obligationer, Handelsregning.
2 Hjemmeopgaver ugentlig

Aritmetik:

Foldbergs Aritmetik for Mell. Ligninger af 1. Grad med een og flere ubekendte. Sætninger om Multiplikation og Division. Til Potens.

Geometri:

Foldbergs Geometri for Mell. Fra Firkanter til ensvinklede Trekanter. Gennemsnitlig 3 matematiske Hjemmeopgaver om Ugen.

Naturlære:

A. Weis: Naturlære for Mell. Lyset og Lyden til elektrisk Strøm.
Julius Petersens Kemi: Til Kulsyre Side 37.

4de Mellemskoleklasse.*Dansk med Svensk:*

Efter Olaf Langes Læseb. for 4. Mkl. Udenfor Læsebogen er læst: Blicher: „Røverstuen“. P. M. Møller: „En dansk Students Eventyr“. Oehlenschläger: „Aladdin“.

En kort literaturhistorisk Skildring af enkelte Digteres Liv er givet. En Skolestil hver Uge. To Hjemmestile om Maa-neden. I *Svensk* er læst efter B. Hoffs Læsebog. Side 28—41 og 64—81.

Religion:

Kirkens Historie i store Træk paa Grundlag af Nikolaj Nielsens Kirkehistorie for Folkeskolen.

Engelsk:

Andersen og Panduro: Engelsk i 4. Mkl., Side 1—50. Diktatstil 2 Gange maanedlig.

Tysk:

H. Reincke: Tyske Taleøvelser for Mellemsk. Side 1—29, 59—93. Resten af Bogen kursorisk.

Historie:

N. S. Gjerløffs historiske Lærebog, II Del: Den nyeste Tids Historie. Rosendals historiske Atlas.

Geografi:

C. C. Christensens Lærebog for Mellemskolen, II Del: Amerika, Danmark, Norge og Sverrig.

Naturhistorie:

- a) Zoologi: Balslev og Andersen for M. Fra Bløddyr og ud.
- b) Botanik: Balslev og Simonsen, Hefte 4.
- c) Kemi: Julius Petersens Kemi for Mellemsk. Side 58—73.
- d) Sundhedslære efter Balslev og Andersen.

Regning og Matematik:

- a) Regning: H. Wilsters Regnebog for Mellemsk. samt Cronfeldt og Nielsens Regnebog III for Mellemsk.
- b) Geometri: Foldbergs Geometri for Mell.: Fra Fladeindhold og ud.
- c) Aritmetik: Foldbergs Aritmetik for Mell.: Fra Potens og ud. 2 à 3 Hjemmeopgaver ugentlig.

Naturlære:

A. Weis: Naturlære for Mell.: Lyset, Lyden og Anvendelse af den elektriske Strøm. Julius Petersens Kemi for Mell.: Den uorganiske Del.

Realklassen.*Dansk:*

Trymskvadet, Om Loke og hans Aikom. — Brudstykker af Nials Saga og Heimskringla. — Folkeviser: Thor af Havs-gaard, Eline af Vildenskov, Marsk Stig. — Holberg: „Erasmus Montanus“. — Ewald: Brudstk. af „Levned og Meninger“. — Wessel: Af „Kærlighed uden Strømper“. — Baggesen „Jødegaden i Frankfurt“, „Da jeg var lille“. — Oehlenschläger: „Aksel og Valborg“. — P. M. Møller: Brudstk. af „En dansk Students Eventyr“, „Den gamle Elsker“, „Om Jenses Lidenhed“. — H. C. Andersen: „Den grimme Elling“. — F. Paludan Müller: Af „Adam Homo“. — Goldschmidt: „Patrick O'Brien“. — Carl Ewald: „Jorden og Kometen“. — I. P. Jacobsen: „To Verdener“. — Drachmann: „Ligprædiken“, „En stum

Beretning om et Forlis“. — Henrik Pontoppidan: „Ørneflugt“, „Et L'hombreparti“ (af „Muld“).

Ca. 3 Hjemmestile om Ugen.

Engelsk:

K. Brekke: Engelsk Læseb. for Mellemlklasserne, Side 1—32, 42—66, 118—151. Kursorisk er læst samme Bog, Side 88—98, 151—184.

1 Hjemmestil om Ugen.

Tysk:

Ingerslev og Vibæk: Tysk Læsebog for Mellemskolen, fra Side 97—100, 158—223. Vibæks Grammatik. Kursorisk Læsning.

Fransk:

Henrik Madsen: Fransk Læsebog, Side 2—3, 92—94 96—103.

Historie:

H. L. Møller: Danmarks Historie fra 1848 til Nutiden.

Geografi:

C. C. Christensen: Geografi for Realkl. og Gymn.

Naturhistorie:

- a) Zoologi: Balslev og Andersen: Lærebog for Realklassen.
- b) Botanik: Balslev og Simonsen: Lærebog for Realklassen.

Regning og Matematik:

Foldberg: Regning og Algebra for Realklassen. Foldberg og Johnsens Regnetavler. Gennemsnitlig 3 Hjemmeopgaver ugentlig.

Geometri:

Foldberg: Geometri for Realklassen.

Naturlære:

A. Weis: Naturlære for Realklassen: Varme og Elektricitet.

Undervisningen i Skrivning og Tegning er gennemført overensstemmende med Min. Bek. af 1. Juli 1904 om Undervisningen i Mellemskolen.

Undervisningen i kvindeligt Haandarbejde er ligeledes drevet i Overensstemmelse med nævnte Bekendtgørelse. Børnene lærer at lappe og stoppe, de klipper og tilpasser selv de Klædningsstykker, de har syet, og efterhaanden som Undervisningen skrider frem, øves de i at sy paa Maskine.

Øksaminer.

Borgerskolens Eksamen i 1909 afholdtes den 21., 22., 23. og 24. April.

Borgerskolens Eksamen i 1910 afholdtes den 25., 27., 28. og 29. April.

I 1909 afholdt Tinghøj Skole sin Foraarseksamen den 23. April, sin Efteraarseksamen den 30. Oktober.

Foraarseksamen 1910 blev afholdt den 27. April.

For Mellem- og Realskolens Vedkommende indstilledes til

Realeksamen Juni—Juli 1909.

følgende Elever, der alle bestod:

1. Asta Elise Berg, Datter af Dyrlæge B., Varde.
  2. Hølgert Eriksen, Søn af Lærer E., Mejls.
  3. Kristine Hansine Hansen, Datter af Avlsbruger H., Varde S. M.
  4. Gudrun Emilie Bloch Jacobsen, Datter af Kæmner J., Varde.
  5. Jens Rudolf Damsgaard Jensen, Søn af Skomager Jensen
Brenner, Varde.
  6. Magnus Peter Madsen, Søn af Gartner M., Varde.
  7. Jens Christian Nissen, Søn af Snedker N., Varde.
  8. Hansine Christine Thomsen, Datter af Avlsbruger T., Varde.
  9. Jens Theodor Christian Thomsen, Søn af Togfører T., Varde.
-
-

De enkelte Resultater var som nedenfor angivet

	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Skriftl. Engelsk	Mundtl. Engelsk	Tysk	Skriftl. Regning og Matematik	Mundtl. Regning og Matematik	Naturalære	Historie	Geografi	Naturhistorie	Legemsøvelser	Orden med skriftl. Arbejde	Points	Antal af Karaketerer	Kvotient	Fransk	Geometri
1. Asta Berg.....	6	6	6	8	8	2	4	4	6	6	5	8	6	75	13	5,77	7	
2. Holger Eriksen ..	6	4	5	5	4	5	5	5	5	6	5	6	6	67	13	5,15	3	5
3. Kristine Hansen ..	6	8	8	8	8	6	8	7	8	8	8	8	6	97	13	7,46	7	8
4. Gudrun Jacobsen ..	6	7	5	7	8	2	3	4	4	4	4	7	8	69	13	5,31	6	
5. Jens Rud. Jensen ..	8	8	6	7	8	8	8	7	8	8	8	6	6	96	13	7,38	7	8
6. Magnus Madsen ..	6	7	5	6	6	8	8	7	7	8	6	6	5	85	13	6,54	5	8
7. Christian Nissen ..	5	5	4	5	5	6	8	7	7	8	7	6	6	79	13	6,08	5	8
8. Hansine Thomsen ..	4	4	4	4	4	3	4	5	6	5	5	5	5	53	12	4,42	4	
9. Jens Th. Thomsen	5	6	5	5	6	4	5	6	7	6	6	6	6	73	13	5,62	5	6

Tillægsprøve til Realeksamen blev bestaaet

i *Geometri* af Anna Bolette Bossen, Datter af Lærer B., Varde — med Karakteren 8,
i *Fransk* af Nelly Tagea Elisabeth Egede Christensen, Datter af Lærer cand. phil. C., Varde —
med Karakteren 8.

Tillægsprøven i Fransk til Almindelig Forberedelseseksamen blev bestaaet af

Anna Kristine Mary Jensine Jensen, Datter af Pakmester J. Varde — med Karakteren mg ÷
Magda Kristine Schmidt, Datter af Købmand S., Varde — med Karakteren mg ×

Til Mellemskoleeksamen Juni -- Juli 1909

indstilledes følgende Elever, der alle bestod:

1. Axel Thorup Christensen, Søn af Vognfabrikant C., Varde.
2. Mary Sloth Christensen, Datter af Handelsagent C., Varde.
3. Peder Nielsen Friis, Søn af Fyrbøder F., Varde.
4. Johannes Adolf Grønholm, Søn af Arrestforvarer G., Varde.
5. Valdemar Hansen, Søn af Konduktør H., Varde.
6. Alfred Jensen, Søn af Vicevært J., København.
7. Jens Verner Jensen, Søn af Landinspektør J., Varde.
8. Cecilie Christine Mecklenborg, Datter af Malermester M.,
Varde.
9. Bertha Nissen, Datter af Pladsformand N., Varde.
10. Hans Pedersen, Søn af Sygehusportør P., Varde.
11. Otto Stigaard, Søn af Bager S., Varde.
12. Frederik Louis Henry Sørensen, Søn af Købmand S., Varde.
13. Dagmar Eugenie Windeballe, Datter af Stationsforstander
W., Tistrup.

De enkelte Resultater var som nedenfor anført

	Skriftlig Dansk	Mundtl. Dansk	Engelsk	Tysk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Fysik	Skriftl. Regning og Matematik	Mundtl. Regning og Matematik	Skrivning	Tegning	Gymnastik	Orden med skriftl. Arbejde	Points	Antal af Karakterer	Kvotient	Kvindeligt Handarbejde	Sang
1. Axel Christensen . . .	5	5	5	5	4	4	5	5	4	5	7	7	8	7	76	14	5,43		8
2. Mary S. Christensen	5	5	5	4	5	5	6	4	5	5	6	5	6	6	72	14	5,14	7	8
3. Peder Friis	6	6	6	7	7	6	6	6	6	7	5	5	4	6	83	14	5,93		5
4. Johannes Grønholm	6	4	5	5	4	6	6	6	8	7	5	5	6	5	78	14	5,57		
5. Valdemar Hansen . .	6	7	7	6	6	7	7	6	8	6	7	6	5	6	90	14	6,43		6
6. Alfred Jensen	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7	6	8	109	14	7,79		
7. Jens Verner Jensen	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7	7	6	8	108	14	7,71		6
8. Cecilie Mecklenborg	6	6	6	6	5	6	7	6	6	7	5	5	7	5	84	14	6,00	6	8
9. Bertha Nissen	6	6	6	6	5	6	6	5	4	5	7	5	7	7	81	14	5,79	7	7
10. Hans Pedersen . . .	6	7	8	8	6	7	6	8	6	7	8	6	7	8	98	14	7,00		8
11. Otto Stigaard	6	6	6	7	6	6	6	6	8	8	7	7	6	6	91	14	6,50		6
12. Henry Sørensen . .	6	5	5	5	5	6	6	6	4	7	8	7	8	7	85	14	6,07		6
13. Dagmar Windeballe	6	6	6	6	6	5	6	6	6	6	8	7	8	7	89	14	6,36	7	6

Den 4. September 1909 inspiceredes Skolen af Gymnastikinspektør K. A. Knudsen.

Den 12. Maj 1910, Kl. 2, havde Mellem- og Realskolens Elever Gymnastikopvisning.

Mellem- og Realskolens offentlige Prøver afholdtes i Aar efter følgende Skema:

Realeksamen Juni—Juli 1910.

(12 Elever indstilledes.)

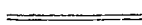
Skriftlig Del:

Mandag den 13. Juni, Kl. 8—12, Dansk Stil.
 Tirsdag „ 14. — „ 8—12, Engelsk Oversættelse.
 Onsdag „ 15. — „ 8—12, Regning og Matematik,

Mundtlig Del:

Mandag den 20. Juni, Kl. 9, Geografi. Censor: Lærerinde, Frk. *Marie Nielsen*, Varde.
 Torsdag „ 24. — „ 8, Matematik. Censor: Lærer *Bos- sen*, Varde.
 Tirsdag „ 28. — „ 3, Fransk. Censor: Lærer *Hede- gaard*, Vejle.
 Onsdag „ 29. — „ 8, Historie. Censor: Lærer *Hede- gaard*, Vejle.
 Lørdag „ 2. Juli „ 8, Engelsk. Censor: Lærerinde, Fru *Kiertzner*, Varde.
 Tirsdag „ 5. — „ 8, Dansk. Censor: Cand. *Brandt*, Varde.
 Torsdag „ 7. — „ 3, Tysk. Censor: Pastor *Bendix*, Henne.
 Lørdag „ 9. — „ 8, Geometri. Censor: Lærer *Bos- sen*, Varde.

Desuden censurerede Lærer *Cl. Nielsen*, Esbjerg, i skriftlig Dansk og skriftlig Engelsk, Lærer *Kyndbye*, Herning, i skriftlig Regning og Matematik.

Mellemskoleeksamen Juni—Juli 1910.

(17 Elever indstilledes.)

Skriftlig Del:

Mandag	den 13. Juni,	Kl. 4—7,	Dansk Stil (Genfortælling).
Tirsdag	„ 14. — „	„ 4—7,	Dansk Stil (Fri Opgave).
Onsdag	„ 15. — „	„ 4—7,	Regning.
Torsdag	„ 16. — „	„ 4—7,	Matematik.

Mundtlig Del:

Mandag	den 20. Juni,	Kl. 8,	Matematik. Censor: Lærer <i>Bossen</i> , Varde.
Torsdag	„ 23. — „	„ 8,	Geografi. Censor: Lærer <i>Hoffmann</i> , Varde.
Mandag	„ 27. — „	„ 11 ¹ / ₂ ,	Naturhist. Censor: Lærer <i>Kyndbye</i> , Herning.
Tirsdag	„ 28. — „	„ 9,	Dansk. Censor: Lærer <i>Cl. Nielsen</i> , Esbjerg.
Lørdag	„ 2. Juli,	„ 8,	Naturlære. Censor: Kantor <i>Marke</i> , Varde.
Tirsdag	„ 5. — „	„ 8,	Tysk. Censor: Skoleinspektør <i>Olsen</i> , Varde.
Torsdag	„ 7. — „	„ 8,	Skrivning. Censor: Lærerinde, Fru <i>Bossen</i> , Varde.
—	„ „ — „	„ 9,	Tegning. Censor: Lærer <i>Jørgensen</i> , Varde.
—	„ „ — „	„ 10,	Kv. Haandarb. Censor: Lærerinde, Frk. <i>Maren Nielsen</i> , Varde.

Desuden censurerede Lærer *Kyndbye*, Herning, i skriftlig Regning og Matematik.

Mellemskolens Aarsprøve.

Skriftlig Del:

Onsdag den 29. Juni.

Kl. 9: 3. M. Dansk Stil	Kl. 2: 3. M. Regning.
	2. M. Geometri.
	1. M. Dansk Stil.

Torsdag den 30. Juni.

Kl. 8: 3. M. Genfortællingsstil.	Kl. 2: 3. M. Matematik.
2. M. Regning.	2. M. Dansk Stil.
1. M. Regning.	

Mundtlig Del:

Fredag den 1. Juli.

Kl. 8: 3. M. Matematik.	Kl. 2: 3. M. Engelsk.
2. M. Dansk.	1. M. Regning

Mandag den 4. Juli.

Kl. 8: 3. M. Naturhistorie.	Kl. 2: 3. M. Fysik.
2. M. Fysik.	2. M. Geografi.

Tirsdag den 5. Juli.

Kl. 1: 2. M. Religion.
„ 3: 1. M. Religion.

Onsdag den 6. Juli.

Kl. 8: 3. M. Dansk.	Kl. 2: 2. M. Engelsk.
2. M. Matematik.	1. M. Geografi.
1. M. Naturhist.	

Fredag den 8. Juli.

Kl. 8: 3. M. Religion.	Kl. 2: 3. M. Tysk.
2. M. Tysk.	1. M. Dansk.
1. M. Historie.	

Lørdag den 9. Juli.

Kl. 8: 3. M. Historie,	Kl. 2: 3. M. Geografi.
2. M. Naturhist.	2. M. Historie.
1. M. Engelsk.	1. M. Fysik.

Onsdag den 13. Juli.

Kl. 10 Afslutning.

Mandag den 11. Juli Kl. 9 er der Optagelsesprøve for Elever til Mellemsskolen.

Forældre og Værger samt enhver, det interesserer sig for Skolevæsenet, indbydes venligst til at overvære Aarsprøver og Eksaminer.

Andre Meddelelser.

Foranlediget ved Andragende fra et Konsortium, der har ønsket at indrette en kunstig Isbane paa Skolevæsenets Sportsplads, har Byraadet i sit Møde den 2. November vedtaget at meddele den begærede Tilladelse paa nedenangivne Vilkaar:

1. Pladsen planeres fuldstændig plan, forsynes med Rørledning til Vandtilførsel og med fornøden Afledning samt med elektrisk Lys i Overensstemmelse med Andragernes Overslag.
2. Indhegning af Isbanen maa først ske ved Paabegyndelsen af Overrislingen og skal igen fjærnes, naar Isen er smeltet.
3. Eventuelle Ulemper ved Boldpladsen, foranlediget ved Pladsens Afbenyttelse til Isbane, afhjælpes af „Isbanen“.
4. Afgørelsen af, hvorvidt der er opstaaet Ulemper, samt af, hvorvidt disse Ulemper skyldes Isbanen, afgøres af Skoleudvalget.
5. Ved Planering, Indhegning, Anlæg af Rørledninger, Afledning, Anbringelser af Master og øvrige Indretning maa Skoleudvalgets Anvisninger følges.
6. Skoleudvalget er til enhver Tid berettiget til at kontrollere, om Isbanen overholder sine Forpligtelser overfor Byraadet.

7. Naar Kommunen faar Brug for Pladsen paa anden Maade, maa Isbanen straks aflevere den.
8. Skolebørn i Kommunen har gratis Adgang alle Hverdage til Kl. 5 Aften samt alle Søn- og Helligdage i 2 samlede Dagtimer, der fastsættes forud for hver Sæson.
9. Entréen maa ikke overstige 25 Øre for Voksne og 15 Øre for Børn pr. Dag. Isbanen har Ret til at udstede Partoutkort lydende paa kortere eller længere Tidsrum.
10. Paa Isbanen maa der ikke sælges eller udskænkes spirituøse Drikke.
11. Naar Aktiekapitalen (der anslaaes til 1500 Kr.) og Renter af den 5 % er indvundne og et Reservefond paa 500 Kr. er indsamlet, er Isbanen pligtig at lade Nettooverskudet — der indtil den Tid alene bruges til Afløsning og Forrentning af Aktiekapitalen og til Dannelse af nævnte Reservefond — tilfalde Varde Kommunes Hjælpekasse, eller til at overlade Kommunen Anlægget gratis. Hvis Selskabet opløses tilfalder det opsparede Reservefond ligeledes Hjælpekassen.
Hvis Driften af Isbanen ophører uden Byraadets Samtykke tilfalder Anlægget Kommunen.
12. Kommunen har til enhver Tid Ret til at overtage Isbanen med Tilbehør og Reservefond som kommunal Ejendom mod at betale kontant, hvad der til den Tid skyldes til Rest paa Aktiekapitalen.

Paa Skolebygningerne har der i Aarets Løb været foretaget de sædvanlige aarlige Reparationer. I August Maaned viste det sig, at der var Svamp i det Rum, hvor Borgerskolens fysiske Samling er installeret. Gulvet blev opbrudt, og der blev gjort, hvad der er muligt til Bekæmpelse af Ondet.

I Anledning af et Difteritistilfælde paa Borgerskolen blev Bygninger beordret desinficeret, og Skolen var af den Grund lukket fra den 6. November til den 11. November 1909 — ialt 5 Skoledage.

Skolekommissionen bestaar for Tiden af følgende Medlemmer:

Pastor *Nyholm*, Formand,
Gæstgiver *Justesen* og
Boghandler *Lohse*.

Byraadets Skoleudvalg bestaar for Tiden af:

Cand. mag. *Lassen*, Formand,
Møllebygger *Korsholm* og
Dyrlæge *Slivsgaard*.

Foruden Varetagelsen af de daglige Administrationsforretninger, der er fordelt mellem Udvalgets Medlemmer, har Udvalget i Regnskabsaaret 1909—10 afholdt 26 Møder. Der er i samme Tid udfærdiget 36 Skrivelser, afgivet 15 Erklæringer samt foretaget 9 Indstillinger til Byraadet.

Oversigt over Varde Kommunes Udgifter til Skolevæsen i Regnskabsaaret 1909- 10

	Borgerskolen	Realskolen	Tinghøj Skole	Ialt	Budget.
1. Lønninger m. v.....	27,839,29	7,513,65	1,000,00	36,352,94	36,819,66
2. Bidrag til Amtsskolefonden	1,510,42	407,65	54,25	1,972,32	1,666,47
4. Kontorholdsudgifter	100,20	205,20		305,40	305,20
5. Undervisningsmidler	898,93	210,51	236,66	1,346,10	1,500,00
6. Vedligeholdelse af Bygning og Inventar	1,363,70	644,62	209,92	2,218,24	1,775,00
7a. Pedelløn (Rengøring).....	1,200,00	540,00	100,00	1,840,00	1,840,00
7b. Brændsel	1,512,45	459,94	175,00	2,147,39	1,690,00
7c. Skatter	50,58	18,86		69,34	60,86
7d. Badeanstalt	400,00	100,00		500,00	500,00
7f. Pensioner.....		500,00		500,00	500,00
7h. Forskelligt	133,43	245,40	27,00	405,83	700,00
	35,008,90	10,845,83	1,802,83	47,657,56	47,357,19
7g. Andel i Udgiftskonto I	131,96	40,87	6,80	179,63	168,20
	35,140,86	10,906,70	1,809,63	47,837,19	47,525,39
Fragaar Skolekontingenter		4,641,70		4,641,70	4,541,00
	35,140,86	6,265,00	1,809,63	43,195,49	42,984,39
Renter og Afdrag.....	187,73	782,74	417,61	1,388,08	1,388,11
	35,328,59	7,047,74	2,227,24	44,583,57	44,372,50
3 og 7e Bidrag til private Skoler				1,318,00	1,300,00
				45,901,57	45,672,50

Idet man til Sammenligning vedføjer de tilsvarende Udgifter i 1908—09, bliver Kommunens Udgifter til Skolevæsenet for hvert Barn i Regnskabsaaret 1909—10.

	1908—09	1909—10	Gennemsnitlig Børneantal 1909—10
For Borgerskolen	68,57	67,68	522
For Mellem- og Realskolen ..	85,47	74,98	94
For Tinghøj Skole	78,99	89,09	25
For det samlede Skolevæsen.	71,42	69,55	641

I ovenstaaende Udgifter er ikke medregnet Bidragene til private Skoler.

Varde, i Juni 1910.

J. Olsen,
Skoleinspektør.